

SK

AKO SA STAŤ „TAKMER DOKONALÝM“ POLITIKOM

Pomôcka k rolovej hre pre študentov vo
veku 15 až 18 rokov

parlamentarium

BYŤ JEDEN DEŇ POLITIKOM – AKÉ TO VLASTNE JE

Blahoželáme! Úspešne ste absolvovali rolovú hru v Parlamentáriu, kde ste si vyskúšali, aké je byť poslancom Európskeho parlamentu (EP), a kde ste rokovali v rámci svojej strany o dvoch navrhovaných smerniciach.

Rokovania o smernici o solidarite v oblasti vodného hospodárstva a o smernici o identifikácii osôb sú dosť reálnou ukážkou práce poslanca EP.

Aj oni

- zhromažďujú informácie v časovej tiesni,
- posudzujú hodnotu informácií, ktoré získajú,
- určujú pozíciu svojej politickej skupiny a obhajujú ju pred ostatnými skupinami,
- v záujme dosiahnutia výsledku vyjednávajú a uzatvárajú kompromisy,
- musia so svojou pozíciou oboznámiť nielen ostatných poslancov, ale aj tlač a verejnosť.

Prácu poslancov EP ešte viac komplikuje skutočnosť, že všetky tieto úlohy musia plniť v rôznych jazykoch a na rôznych miestach.

Čo sa vám na úlohe poslanca EP páčilo najviac? Ktorá časť hry sa vám zdala obzvlášť zaujímavá? Boli pre vás niektoré časti náročné alebo stresujúce?

AKO TO FUNGUJE

Definície

Na to, aby sa človek stal skutočným politikom, je potrebných mnoho zručností. V prvom rade musí rozumieť všetkým technickým výrazom, ktoré sa pri tvorbe právnych predpisov na európskej úrovni používajú.

EURÓPSKA ÚNIA: Európska únia (EÚ) má v súčasnosti 28 členských štátov. Hoci sú všetky zvrchovanými štátmi (to znamená, že môžu samy rozhodovať o svojich zákonoch a usporiadaní), dohodli sa, že v určitých oblastiach budú uplatňovať spoločné právne predpisy. Robia tak vo zvláštnych prípadoch, v ktorých by rozličné národné zákony mohli veľmi komplikovať výmeny (napríklad tovaru), alebo v prípadoch, keď opatrenia potrebné na riešenie problému presahujú hranice jednej krajiny (napríklad v oblasti životného prostredia).

(LISABONSKÁ) ZMLUVA: V tomto dokumente sa stanovujú oblasti, v ktorých členské štáty budú prijímať spoločné právne predpisy, spresňuje sa proces ich tvorby a definuje sa občianstvo EÚ.

OBČIANSTVO EÚ: Každá osoba, ktorá je štátnym príslušníkom niektorej krajiny EÚ, je automaticky občanom EÚ. Občianstvo EÚ nenahrádza štátne občianstvo. Ak ste občanom EÚ, pozrite sa na svoj pas – je dôkazom toho, že ste občanom vašej krajiny, ale aj občanom EÚ.

SMERNICA: Takto sa nazývajú zákony (teda ich väčšina) na úrovni EÚ. Nazývajú sa smernice, pretože vymedzujú širší cieľ, ktorý musia všetky krajiny EÚ splniť, pričom ponechávajú detaily na jednotlivé členské štáty (tým udávajú národným zákonodarcom smer). Niekedy členské štáty prijímajú dodatočné, súvisiace právne predpisy, ktoré sú podrobnejšie a ktoré sa musia na vnútroštátnej úrovni uplatňovať.

Poznámka: Nemýľte si Radu ministrov s EURÓPSKOU RADOU alebo s RADOU EURÓPY. EURÓPSKA RADA zoskupuje hlavy štátov a predsedov vlád členských štátov EÚ a zvyčajne rozhoduje alebo vydáva odporúčania v oblasti hlavných priorít a iniciatív, ktoré má vypracovať Komisia, Rada ministrov a Európsky parlament. RADA EURÓPY sa skladá zo 47 členských štátov a zaoberá sa otázkami ako demokracia, právny štát a ľudské práva – je hlavnou organizáciou pre ľudské práva v Európe. Nemôže vydávať zákony. RADA EURÓPY má svoje sídlo v Štrasburgu, rovnako ako Európsky parlament.

Aby ste mohli v Európskom parlamente efektívne pracovať, musíte tiež rozumieť tomu, kto sú hlavní účastníci.

Účastníci:

EURÓPSKA KOMISIA: Európska komisia (EK) je výkonným orgánom EÚ. Skladá sa z 28 komisárov (jeden za každý členský štát), ktorí sú nezávislí a zastupujú záujmy EÚ ako celku. EK navrhuje európske právne predpisy a tiež zabezpečuje, aby sa správne presadzovali. Ona sama však zákony neschvaľuje. To je úlohou Európskeho parlamentu a Rady ministrov.

EURÓPSKY PARLAMENT sa skladá zo 751 poslancov, ktorých priamo volia občania všetkých 28 členských štátov a ktorí sú rozdelení do množstva politických skupín. Európsky parlament ako taký reprezentuje občanov EÚ. Parlament rokuje o európskych právnych predpisoch a prijíma ich spolu s Radou ministrov.

RADA MINISTROV sa skladá z jedného ministra za každý členský štát. Keďže sa Európska únia zaoberá mnohými rozličnými témami, akými sú poľnohospodárstvo, zahraničné veci, životné prostredie či doprava, v skutočnosti neexistuje jedna Rada ministrov, ale mnoho rozličných Rád. Rada ministrov zastupuje vlády členských štátov a musí sa dohodnúť s Európskym parlamentom na nových právnych predpisoch.

Aktéri v Rámci Európskeho Parlamentu:

POSLANCI EURÓPSKEHO PARLAMENTU: Poslanci Európskeho parlamentu sú priamo volení na päťročné obdobie. Poslanci EP, ktorých spája rovnaké politické presvedčenie, nezávisle od ich krajiny pôvodu, sa zoskupujú v POLITICKEJ SKUPINE. Politické skupiny v Európskom parlamente sú teda usporiadané podľa politickej, a nie štátnej príslušnosti. Nová politická skupina môže byť v Európskom parlamente vytvorená iba vtedy, ak ju tvorí minimálne 25 poslancov EP zastupujúcich aspoň 7 členských štátov.

VÝBORY: Výbor je miestom, v ktorom sa stretávajú poslanci EP z rozličných politických skupín, aby prediskutovali otázky v rámci konkrétnej oblasti politiky (napr. v oblasti životného prostredia, zahraničnej politiky alebo hospodárskych vecí). Existuje vyše 20 takýchto výborov a práve v nich sa vykonáva najväčšia časť prípravných prác na nových právnych predpisoch. Len si spomeňte, počas rolovej hry ste sa zúčastnili na schôdzach výborov.

PLENÁRNE ZASADNUTIE: Práve tu Európsky parlament ako celok prijíma svoje rozhodnutia. Keďže vo výbore sa stretávajú iba niektorí poslanci EP a diskutujú o určitých navrhovaných zákonoch, plenárne zasadnutia sú miestom, na ktorom sa stretnú všetci poslanci EP, aby spoločne preskúmali všetky navrhované zákony, ktoré boli prerokované vo výborech. Vystúpili ste počas rolovej hry v pléne?

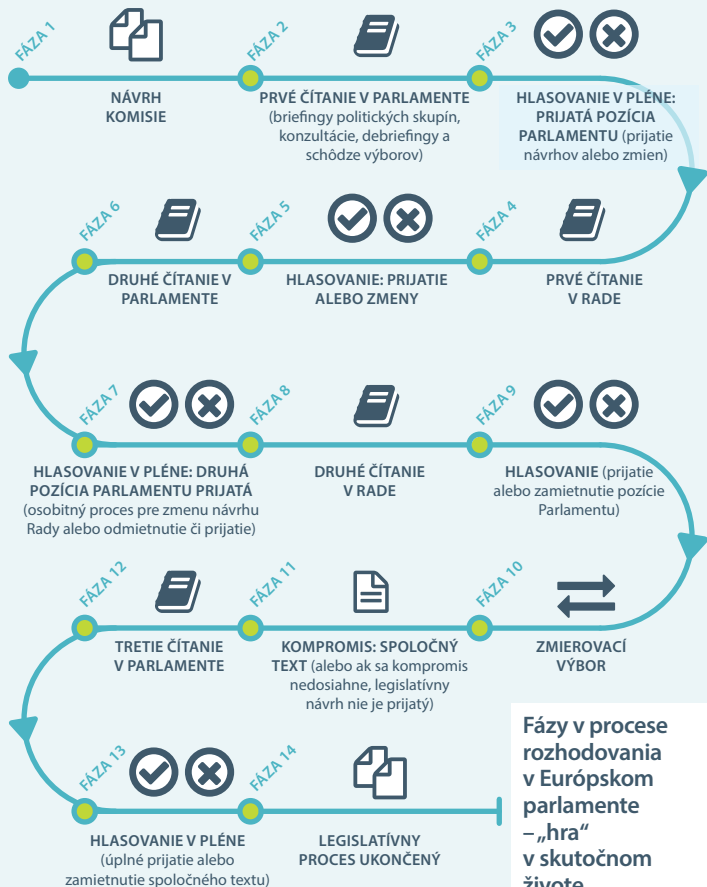

POZMEŇUJÚCI NÁVRH: návrh na zmenu návrhu právneho predpisu.

ČÍTANIE: keď Parlament alebo Rada zasadnú a rozhodujú o návrhu zákona.

Ako sa stať „takmer dokonalým“ politikom

Fázy v procese rozhodovania v Európskom parlamente – „hra“ v skutočnom živote

ĎALŠIE INFORMÁCIE:

Parlament a Rada pracujú súbežne, ale zvyčajne ako prvý formálne „prijíma“ svoju pozíciu (rozhodne o nej) Európsky parlament. Keď Rada prijme vlastnú pozíciu, musí tiež rozhodnúť, či môže prijať zmeny, ktoré požaduje Parlament.

Dosahovanie dohôd:

Na to, aby bol európsky právny predpis schválený, sa Európsky parlament a Rada musia dohodnúť na spoločnom texte. Ako dospejú k dohode? Je to proces, ktorý sa skladá z maximálne troch etáp (tie sa nazývajú „čítania“) a vedú ku kompromisu.

Tu je podrobný opis tohto procesu:

Fáza 1: Rada a Európsky parlament preskúmajú návrh predložený Komisiou. Zhromažďuje sa množstvo informácií (konzultácie a akreditovanými lobistami, zainteresovanými stranami, občanmi atď.). Spomínate si, ako ste v rolovej hre zhromažďovali informácie?

V Parlamente na návrhu pracuje PARLAMENTNÝ VÝBOR a v Rade zase PRACOVNÁ SKUPINA.

PRVÉ ČÍTANIE: Parlament a Rada samostatne hlasujú o návrhu prvý raz.

Fáza 2: Ak sa úplne nezhodnú (k čomu dochádza často), prejdú do druhej etapy. Tu preskúmajú možné kompromisy. Znova sa stretne pracovná skupina a výbor a na konci tejto etapy Rada a Parlament po druhý raz hlasujú o navrhovanom texte. Toto je *druhé čítanie*.

Fáza 3: Ak sa ani po druhom čítaní obe strany nedohodnú na spoločnom texte, majú poslednú šancu: vtedy je zriadený *zmierovací výbor*, aby našiel možné riešenie. Pri schôdzi zmierovacieho výboru sa zástupcovia Európskeho parlamentu a Rady snažia nájsť kompromis. Tieto schôdze sa často konajú pod veľkým časovým tlakom a k dohode sa často dospeje zavčas ráno po dlhých hodinách rokovaní. Ak sa ani tu nedosiahne dohoda, navrhovaný právny predpis je definitívne zamietnutý.

Možno sa čudujete, načo je toľko etáp. Možno sa pýtate, či je to všetko naozaj potrebné.

Len si vezmite do úvahy: iba prostredníctvom tohto procesu môžete zabezpečiť, že budú zohľadnené rozličné perspektívy a hľadiská!

RADY K PÍSANIU MANIFESTU

- Majte vlastnú predstavu.
- Vytýčte si svoje ciele a vypracujte stratégiu, ako sa k nim dopracujete.
- Nájdite päť argumentov, ktorými presvedčíte ľudí, aby hlasovali za vašu smernicu.
- Budte odhodlaní, presní, hovorte k veci a vyjadrujte sa pri tom jasne.
- Keď sa snažíte vysvetliť svoje stanovisko, buďte tvoriví a inšpiratívni.

Teraz už máte väčší prehľad o pracovných postupoch v Európskom parlamente, takže ste na rade, aby ste vytvorili politickú skupinu a navrhli právny predpis o niečom, v čo pevne veríte.

Držte sa týchto 6 krokov a uvidíte, či sa vám podarí presvedčiť vašich spolužiakov, aby hlasovali za váš návrh.

1. **Zostavte svoju politickú skupinu z členov, ktorí sú rovnakého presvedčenia ako vy.**
2. **Spolu s ostatnými členmi vyberte názov vašej politickej skupiny.**
3. **Spíšte skupinový manifest.**
4. **Vyberte si kauzu, ktorú by ste chceli obhajovať.**
5. **Vytvorte politický návrh, ktorý chcete, aby Parlament schválil.**
6. **Vystúpte pred ostatnými politickými skupinami (vašimi spolužiakmi) s prejavom, v ktorom podporíte pozíciu vašej skupiny k návrhu.**

Na konci každého prejavu budete so svojimi spolužiakmi hlasovať, aby sa rozhodlo, ktorá politická skupina obhajovala svoju kauzu najpresvedčivejšie.

Usilujte sa, aby ste ako skupina zvíťazili!

